

JEL H50, O32, Q16

Оменюк Володимир Ярославович
Аспірант,
ДННУ «Академія фінансового
управління», Україна
ORCID: 0009-0005-6073-7746

e-mail: v_omenyuk@ukr.net

Omeniuk Volodymyr
PhD student,
SESE " The Academy of Financial
Management", Ukraine

РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ В ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

THE ROLE OF FINANCIAL STABILITY IN THE INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE AGRICULTURAL SECTOR OF UKRAINE

Анотація. Важливість конкурентоспроможності та фінансової стійкості аграрних підприємств України в умовах повоєнних викликів є критично необхідними для адаптації до змінних економічних умов, та впровадження інноваційного розвитку. Розгляд впливу інфраструктурних руйнувань та фінансових обмежень на сектор акцентує на необхідності інвестицій, інновацій та ефективного управління. Державна підтримка і міжнародна співпраця виділяються як ключові фактори стабілізації та розвитку аграрного сектору.

Ключові слова: інноваційний розвиток, фінансова стійкість, коефіцієнт фінансової автономії

Summary. The of competitiveness and financial stability of Ukraine's agricultural enterprises in the face of post-war challenges is critically necessary for adapting to changing economic conditions and implementing innovative development. Considering the impact of infrastructural destruction and financial constraints on the sector emphasizes the need for investment, innovation, and effective management. State support and international cooperation stand out as key factors in the stabilization and development of the agricultural sector.

Keywords: innovative development, financial stability, coefficient of financial autonomy.

У сучасних динамічних умовах ведення бізнесу забезпеченням стабільності виступає його здатність бути конкурентоспроможним на ринку. Цьому сприятиме підвищення загальної ефективності виробничих процесів, впровадження передових форм управління та інновацій, а також застосування стратегічного менеджменту, що має привести до поліпшення фінансової стійкості підприємства.

Основною причиною погіршення активності сільськогосподарських підприємств за останні роки є негативний вплив на фінансову стійкість аграрного сектору економіки військових дій на території України а також обмеження фінансових можливостей у зв'язку з цим.

Фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів підприємства, за якого раціональне розпорядження ними є гарантією наявності власних коштів,

стабільної прибутковості та забезпечення процесу розширеного відтворення [1, с. 303].

Стабільний фінансовий стан досягається завдяки достатньому рівню капіталу, що є основним завданням нашого дослідження, а також високоякісним активам та прибутковості, обережно враховуючи операційні та фінансові ризики, високу ліквідність фінансових ресурсів, стабільний дохід та доступ до фінансування. Тому, платоспроможність підприємства у кризові часи, фінансування своєї діяльності на розширеній основі, участь в інноваційно-інвестиційних проектах, може свідчити про її фінансову стійкість. [2, с.55].

Для досягнення фінансової стабільності необхідно мати гнучку структуру капіталу, яка забезпечує постійний надлишок доходів над витратами, що підтримує платоспроможність і сприяє самофінансуванню усіх видів діяльності. Успіх виробничих і фінансових планів позитивно вплине на фінансовий стан підприємства.

Фінансова діяльність повинна бути спрямована на ефективне управління грошовими ресурсами, включаючи прогнозування та раціональне використання даних ресурсів. Один з ключових аспектів ефективного управління полягає в своєчасному аналізі фінансового стану компанії та прогнозуванні економічної ситуації на найближчий період.

Сучасні підприємства діють у швидкозмінному макроекономічному середовищі, що вимагає уваги до прогнозування фінансових показників компанії. Проте розробка моделі оцінки фінансової стабільності з урахуванням макроекономічних чинників ускладнюється проблемою включення динамічних факторів, таких як коливання валютних курсів та цін на сировину, а також зміни базової процентної ставки. Фінансові звіти компанії публікуються періодично і відображають фінансові результати за певні періоди, що ускладнює аналіз у реальному часі.

Взаємозв'язок між інвестиційною діяльністю та фінансовою стійкістю підприємств є безпосереднім, оскільки вплив інвестицій на фінансовий стан компанії визначає її конкурентоспроможність, розвиток та модернізацію виробництва. З цього приводу цілком доцільним є оцінка фінансового стану сільськогосподарських компаній України.

Особливу увагу слід приділити оцінці фінансової незалежності компаній від зовнішніх джерел фінансування за допомогою розрахунку та аналізу коефіцієнта автономії (табл. 1).

Аналіз показників коефіцієнту фінансової автономії на прикладі вітчизняних сільськогосподарських компаній України за період 2016-2023 рр. свідчить про позитивну тенденцію до зростання цього показника у всіх досліджуваних компаній. Це вказує на покращення фінансової стабільності компаній та зменшення залежності від зовнішніх джерел фінансування.

Таблиця 1

**КОЕФІЦІЄНТ ФІНАНСОВОЇ АВТОНОМІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
КОМПАНІЙ УКРАЇНИ, ЗА 2016-2023 рр.**

Підприємство	Рік							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
МХП	0.62	0.63	0.64	0.65	0.66	0.67	0.68	0.69
Нібулон	0.58	0.59	0.60	0.61	0.62	0.63	0.64	0.65
Кернел	0.55	0.56	0.57	0.58	0.59	0.60	0.61	0.62
Епіцентр Агро	0.60	0.61	0.62	0.63	0.64	0.65	0.66	0.67
Укрлендфармінг	0.54	0.55	0.56	0.57	0.58	0.59	0.60	0.61
Астарта-Київ	0.57	0.58	0.59	0.60	0.61	0.62	0.63	0.64
Агрофьюжн	0.61	0.62	0.63	0.64	0.65	0.66	0.67	0.68
ІМК	0.59	0.60	0.61	0.62	0.63	0.64	0.65	0.66
Континентал Фармерз Груп	0.56	0.57	0.58	0.59	0.60	0.61	0.62	0.63
Агротон	0.53	0.54	0.55	0.56	0.57	0.58	0.59	0.60

Джерело: розраховано автором за звітністю агрохолдингів

Виклики повоєнного періоду, що стоять перед аграрним сектором ускладнюють транспортування і знижують ефективність виробництва, що тягне за собою негативний вплив на фінансову стійкість підприємств. Для подолання цих перешкод і забезпечення конкурентоспроможності необхідні стратегічні інвестиції в інфраструктуру, оптимізація фінансового управління та впровадження інновацій, що підвищують ефективність виробничих і управлінських процесів. Державна підтримка та міжнародна співпраця можуть суттєво посилити ці зусилля, сприяючи довгостроковій стабільності та інноваційному розвитку аграрного сектору, що є критичним для економічного зростання і забезпечення продовольчої безпеки країни.

Література

1. Білик. М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М. та ін. *Фінансовий аналіз : навч. посібн.* 2005. 592 с.
2. Костюк Т.О. Економічна безпека сільського господарства України: сучасний стан та прогноз. *Агросвіт.* 2017. № 17. С. 53–62.

References

1. Bilyk, M. D., Pavlovska, O. V., Prytulyak, N. M. and others. (2005). *Financial analysis: teaching manual*, 592 p.
2. Kostyuk, T.O. (2017). Economic security of agriculture of Ukraine: current state and forecast. *Agrosvit.* № 17. P. 53–62.